

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Ο έλεγχος της σταθερής διακύμανσης των σφαλμάτων γίνεται με την γραφική παράσταση των μαθητικοποιημένων υπολοίπων ή των υπολοίπων ως προς τις εκτιμώμενες τιμές (Seber (1977, σελ. 165). Αν η διακύμανση είναι σταθερή θα δούμε ότι τα υπόλοιπα κατανέμονται τυχαία γύρω από μία οριζόντια γραμμή που περνά από το 0.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Η γραφική παράσταση των υπολοίπων ως προς κάθε μεταβλητή ίσως μας δείξει ποια ή ποιες ανεξάρτητες μεταβλητές επηρεάζουν τη διακύμανση. Αν όχι τότε ίσως το πρόβλημα της μη σταθερής διακύμανσης οφείλεται σε άλλους λόγους π.χ. δεν έχει ενσωματωθεί στο μοντέλο κάποια μεταβλητή.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

- Μετασχηματισμός των τιμών της εξαρτημένης μεταβλητής
- Προσθήκη κάποιου όρου.
- Χρήση εκτιμητών ελαχίστων τετραγώνων με βάρη.

Κλασικοί μετασχηματισμοί

Διορθώνουν συνήθως και το πρόβλημα της κανονικότητας

- Όταν η ανεξάρτητη μεταβλητή ακολουθεί Poisson κατανομή τότε ο μετασχηματισμός της τετραγωνικής ρίζας προτείνεται.

- Όταν η ανεξάρτητη μεταβλητή ακολουθεί διωνυμική $\sin^{-1} \sqrt{y}$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

- Όταν χρησιμοποιηθεί κάποιος μετασχηματισμός πάντοτε να προσπαθούμε να επιστρέψουμε στο αρχικό μοντέλο!!!

Weighted Least Squares

- Υποθέτουμε ότι

$$\text{Var}(\varepsilon) = V\sigma^2 = \text{diag}(a_1^2, \dots, a_n^2)\sigma^2$$

Τότε προκύπτει ο μετασχηματισμός

$$Y^* = V^{-1/2}Y = \text{diag}(1/a_1, \dots, 1/a_n)Y$$

$$X^* = V^{-1/2}X = \text{diag}(1/a_1, \dots, 1/a_n)X$$

Weighted Least Squares

- Εύκολα προκύπτει ότι

$$b = (X'V^{-1}X)^{-1} X'V^{-1}Y$$

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- Λάθος εκτίμηση της διακύμανσης των εκτιμητών των παραμέτρων του μοντέλου.
- Μη αξιόπιστα διαστήματα εμπιστοσύνης για τις παραμέτρους του μοντέλου.
- Μη αξιόπιστοι έλεγχοι υποθέσεων για τις παραμέτρους του μοντέλου.

Παράδειγμα 1

Chatterjee and Price (1980), p.44

- Στο αρχείο `chatterjeep.44.sav` καταγράφονται ο αριθμός των προϊστάμενων και υφιστάμενων 27 εταιρειών. Μπορεί να δημιουργηθεί ένα μοντέλο πρόβλεψης του αριθμού των προϊστάμενων από τον αριθμό των υφιστάμενων;

Παράδειγμα 2

Chatterjee and Price (1980), p.40

- Στο αρχείο `chatterjeep.40.sav` καταγράφονται το ποσοστό των πτήσεων και ο αριθμός των ατυχημάτων 9 αεροπορικών εταιρειών. Μπορεί να δημιουργηθεί ένα μοντέλο πρόβλεψης του αριθμού των ατυχημάτων από το ποσοστό των πτήσεων;